

Jak si opatřit GNU/Linux

Ať už chcete GNU/Linux vyzkoušet prostřednictvím live distribuce nebo chcete svou distribuci nainstalovat na pevný disk, je třeba si ji nejprve opatřit.

Kde si GNU/Linux opatřit

Ideálním místem je web vámi zvolené distribuce, kde se určitě bude nacházet sekce ke stažení, kde s největší pravděpodobností najdete níže zmíněné .iso soubory s obrazy instalačních médií. Pokud z nějakého důvodu nemáte možnost získat instalační média touto cestou, můžete zkusit některou z následujících možností:

- kamarád či kolega s připojením na Internet, vypalovačkou a prázdným médiem
- knihkupectví s vámi požadovanou distribucí v podobě knihy s CD/DVD přílohou (např. Ubuntu a Mandriva takto seženete) - výhodou bývá kvalitně zpracovaná kniha, která poslouží jako manuál i jako úvod do možností GNU/Linuxu a vámi zvolené distribuce
- objednat si instalační média s příručkou z oficiálních zdrojů (nabízí např. OpenSUSE)
- linuxový obchůdek (stále existují obchody, kde si můžete objednat vypálení médií s vaší požadovanou distribucí)

V jaké podobě jsou distribuce šířeny

Nejčastěji narazíte na .iso soubory, což jsou obrazy instalačních médií sloužící k vypálení na CD či DVD. Těchto obrazů může být v případě některých distribucí více, neboť některé distribuce mají rozdílné verze pro různé architektury počítačů či typy procesorů. Pro domácí a kancelářské počítače obvykle přicházejí v úvahu dvě, verze pro 32-bitové procesory a verze pro 64-bitové procesory.

- 32-bitové procesory poznáte podle některého z následujících označení:
 - x86
 - i386, i486, i586 nebo i686
- 64-bitové procesory poznáte podle některého z následujících označení:
 - x86_64
 - amd64

V zásadě, **pokud si nejste jisti, bezpečnou volbou je zvolit verzi pro 32-bitový procesor**, neboť v případě, že máte 64-bitový procesor, 32-bitová verze na něm bez problémů poběží, zatímco naopak to fungovat nebude (64-bitový operační systém nemůžete provozovat na 32-bitovém procesoru). Pokud máte 64-bitový procesor, budete mít asi menší dilema, kterou verzi zvolit:

64-bitový versus 32-bitový systém

Nechcete-li řešit dilema výběru mezi 32-bitovým a 64-bitovým systémem, vyberte si 32-bitový systém. V opačném případě si projděte následující odstavce.

Máte-li více nebo rovno 4GB operační paměti, uvažujte o 64-bitovém systému. I když je pravdou, že

tuto paměť můžete dnes už využít i na 32-bitovém systému¹⁾, má toto použití citelné nevýhody (o část paměti přijdete a žádný program si nebude moci říci o více než zhruba 3GB paměti, i když ji budete mít volno dostatek).

64-bitové systémy nabízí nejen možnost využít více operační paměti, ale i výkonový nárůst. Praktický přínos výkonových možností 64-bitového procesoru je nejvíce markantní v oblastech náročných či zdoluhavých výpočtů, tedy v situacích jako kódování audia či videa, renderování obrazu či videa (např. práce s 3D animacemi, atd.), diskového šifrování či šifrování velkého objemu dat, serverové aplikace (např. Apache je podstatně rychlejší na 64-bitových systémech), atd. Naopak v situacích jako práce s kancelářským balíkem, prohlížečem, počítačovými hrami či 3D aplikacemi, atd., bývá rozdíl minimální.

64-bitové systémy mohou mít nicméně některé problémy s 32-bitovými proprietárními aplikacemi a komponentami (Adobe Flash, 32-bitové aplikace pro Windows ve Wine, atd.). Pokud tyto komponenty nepotřebujete, klidně si nainstalujte 64-bitový systém. Jinak nelze než doporučit vámi zvolenou 64-bitovou verzi distribuce nejprve vyzkoušet, vše potřebné zprovoznit, a pokud narazíte na problémy, můžete nainstalovat 32-bitový systém²⁾.

Jak pracovat s .iso soubory

Váš vypalovací program by měl umět vypálit ISO, k čemuž bude mít obvykle speciální funkci (patrně někde v menu) nazvanou „Vypálit ISO“, „Vypálit obraz“ nebo velmi podobně. Rozhodně nestačí pouze vzít .iso soubor a vypálit ho na médium jako byste vypálili obyčejný soubor.

Pokud váš vypalovací program neumí vypálit .iso, zkuste sehnat nějaký, který to zvládne. Pro Windows existuje řada webů s katalogem volně použitelného softwaru (např. [Slunečnice](#) či [Stahuj.cz](#)), kde si určitě vyberete.

Kam dál

- [Jak GNU/Linux vyzkoušet](#)
- [Jak GNU/Linux nainstalovat](#)

Zdroje a odkazy

- Průvodce Linuxem, [Předinstalační příprava](#)
- Phoronix, [Ubuntu 32-bit, 32-bit PAE, 64-bit Kernel Benchmarks](#)

¹⁾ Je to možné díky PAE, které se v dnešní době často používá v jádrech 32-bitových distribucí.

²⁾ Nebo, pokud si troufáte na složitější řešení, můžete si nainstalovat 32-bitový chroot do 64-bitového systému - podrobnosti hledejte na webu či wiki své distribuce - doporučeno spíše pokročilým uživatelům.

Permanent link:

<http://www.poznejlinux.cz/zaklady/opatreni>

Last update: **2011/10/26 17:07**